C/2025/1313

2025.3.13.

P9_TA(2024)0205

Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolása

Az Európai Parlament 2024. április 10-i jogalkotási állásfoglalása az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(C/2025/1313)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2023)0441),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 91. cikkének (1) bekezdésére és 100. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0305/2023),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

— tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ([2]),

— eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel az eljárási szabályzat 58. cikke alapján a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság által folytatott közös tanácskozásokra,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A9-0070/2024),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

([1]) HL C, C/2024/890, 2024.2.6., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/890/oj?locale=hu.
([2]) A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

P9_TC1-COD(2023)0266

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2024. április 10-én került elfogadásra az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolásáról szóló (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikke (1) bekezdésére és 100. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek részére való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ([2]),

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az uniós közlekedési rendszer fenntarthatóbbá és hatékonyabbá tételére irányuló erőfeszítések támogatása az előfeltétele annak, hogy tartható legyen a ***legkésőbb*** 2050-ig elérendő klímasemlegesség felé történő egyenletes előrehaladás, egyúttal megfelelően figyelembe véve a ***tisztességes és inkluzív átmenet biztosításának, a*** folyamatos növekedés fenntartásának***, valamint*** ~~és~~ a versenyképesség ~~megőrzésének~~***erősítésének*** szükségességét az európai iparban. **[Mód. 1]**

(2) Az üvegházhatású gázok kibocsátásának elszámolása különféle gazdasági ágazatokban – köztük a szállításban – használatos a vállalkozások és egyének meghatározott tevékenységeiből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó adatok számszerűsítésére. Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások teljesítményére vonatkozó pontosabb adatok hatékony eszközt jelentenek, amellyel ***csökkenthető a közbeszerzések szénlábnyoma,*** megfelelő ösztönzés adható az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat igénybe vevők számára, hogy a fenntarthatóbb lehetőségeket válasszák, emellett az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat szervezők és nyújtók üzleti döntései is befolyásolhatók. A megbízható és összehasonlítható üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatok nélkülözhetetlenek ennek ösztönzéséhez, ezáltal pedig magatartásbeli változás előidézéséhez a fogyasztók és a vállalkozások körében egyaránt, hozzájárulva az európai zöld megállapodás ~~([3])~~ közlekedéssel kapcsolatos célkitűzéseinek és az európai klímarendelet céljainak eléréséhez. **[Mód. 2]**

(3) A szállítási ágazat érdekelt feleinek egyre nagyobb érdeklődése ellenére az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolása általában véve még mindig csak szűk körben terjedt el. A legtöbb esetben a szolgáltatásokat igénybe vevők nem jutnak pontos tájékoztatáshoz az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások teljesítményéről, az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat szervezők és nyújtók pedig nem számítják ki és teszik közzé a kibocsátásukat. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás elszámolásának aránytalanul csekély mértékű elterjedtsége különösen a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: a kkv-k) körében figyelhető meg, amelyek az uniós szállítási piacon árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat kínáló vállalkozások túlnyomó többségét teszik ki. ***Tény, hogy a kkv-k aránytalanul nagyobb pénzügyi és bürokratikus terhekkel szembesülnek, amikor úgy döntenek, hogy elszámolják üvegházhatásúgáz-kibocsátásukat.*** **[Mód. 3]**

(4) 2011-ben az Európai Bizottság elfogadta a közlekedéspolitikáról szóló fehér könyvet ([4]), amelyben ismertette az uniós közlekedési rendszer jövőjével kapcsolatos elképzelését, és szakpolitikai programot határozott meg a jövőbeli közlekedési kihívások leküzdéséhez, különösen a mobilitás fenntartásának és fejlesztésének, valamint az árufuvarozási, személyszállítási és logisztikai tevékenységekből származó szénlábnyom jelentős csökkentésének szükségességét illetően.

([1]) HL C […]., […]., […]. o.
([2]) HL C […]., […]., […]. o.
([3]) ~~A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.~~
([4]) FEHÉR KÖNYV – Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé (COM(2011)0144).

(5) A ~~2020. decemberi~~ fenntartható és intelligens mobilitási ~~stratégia ([5])~~***stratégiáról szóló, 2020. decemberi bizottsági közlemény*** ösztönzőket említ, amelyekkel előmozdítható a legfenntarthatóbb szállítási lehetőségek választása az egyes módokon belül és a módok között***, nagy hangsúlyt fektetve mind a személyszállítás, mind az árufuvarozás tekintetében a vasútra való átállásra, beleértve a mindkettőre vonatkozó konkrét célokat, az árufuvarozási vagy személyszállítási ágazatnak az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben*** ([6])***foglalt, az uniós jogban meghatározott kötelező cél elérésében játszott szerepéhez való konkrét hozzájárulásként, amely szerint 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni az Unió nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását, és legkésőbb 2050-re el kell érni a gazdaság egészére kiterjedő klímasemlegességet***. Ilyen ösztönző többek között egy, a szállításból és a logisztikából származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás harmonizált mérésére szolgáló, nemzetközileg elismert szabványokon alapuló európai keret létrehozása, amelynek segítségével a vállalkozások és a végfelhasználók megbecsülhetik döntéseik szénlábnyomát, és növelni lehetne a végfelhasználók és a fogyasztók azon igényét, hogy fenntarthatóbb közlekedési és mobilitási***, többek között csomagküldési*** megoldásokat válasszanak, elkerülve ugyanakkor a „zöldrefestés” jelenségét. **[Mód. 4]**

(5a) Az árufuvarozással vagy személyszállítással és logisztikával kapcsolatos üvegházhatású gázok többsége a jármű üzemeltetése, az energiahordozó gyártása és a jármű gyártása során kerül kibocsátásra. **[Mód. 5]**

(6) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolására vonatkozó harmonizált szabályok meghatározásával tehát elérhető, hogy összehasonlítható számadatok álljanak rendelkezésre e szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról, egyúttal elkerülhető a teljesítményükkel kapcsolatos félrevezető tájékoztatás, amely abban az esetben merülne fel, ha választani lehetne a különféle kibocsátásszámítási módszerek és bemeneti adatok közül. E szabályoknak egyenlő versenyfeltételeket kell teremteniük ***az uniós személyszállítási és árufuvarozási szervezetek és a harmadik országbeli személyszállítási és árufuvarozási szervezetek,*** a szállítási módok, ágak ***között*** és az Unión belüli nemzeti hálózatok számára. Elő kell mozdítaniuk olyan ösztönző feltételek megteremtését, amelyek magatartásbeli változást idéznek elő ***az állami szervek,*** a vállalkozások és ~~az~~***más*** ügyfelek körében, hogy az összehasonlítható és megbízható üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatok elterjedése és felhasználása révén csökkenjen az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás. **[Mód. 6]**

(7) ~~Ennek a~~***E*** rendeletnek ***referenciakeretet kell biztosítania az üvegházhatásúgáz-kibocsátás önkéntes vagy szerződéses alapon, illetve az uniós és nemzeti jog szerinti kötelezettségek miatt történő közzétételéhez.*** Referenciakeretet kell rendelkezésre bocsátania olyan egyéb kibocsátáscsökkentési intézkedésekhez, amelyeket a hatóságok és az ágazati szereplők szintén végrehajthatnak, többek között az üvegházhatásúgáz-kibocsátás átláthatóságáról szóló rendelkezések szállítási szerződésekbe való belefoglalása, az utasok vagy ügyfelek adott utazási vagy szállítási lehetőség üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról való tájékoztatása, illetve éghajlati vonatkozású feltételek zöld közbeszerzési eljárásokhoz történő meghatározása esetén. **Az *e-kereskedelem és a csomagkézbesítés esetében a rendelet elősegítené az egyes lehetőségek becsült szállítási időpontjára, a kapcsolódó árakra és a kapcsolódó kibocsátásokra vonatkozó aktuális információk szolgáltatására vonatkozó követelmény teljesítését.*** **[Mód. 7]**

(8) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások teljesítményének átláthatóbbá tételéből származó előnyök ellenére aránytalan lenne, és túlzottan nagy költségekkel és teherrel járna, ha e rendelet az uniós piacon árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat kínáló összes szervezetre kötelezően alkalmazandó lenne. Ezért e rendeletet csak azokra a szervezetekre kell alkalmazni, amelyek úgy döntenek, vagy más, rájuk vonatkozó jogszabályi vagy nem jogszabályi rendszer alapján arra kötelezettek, hogy kiszámítsák és közzétegyék azoknak az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásoknak az üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatokat, amelyeknél az indulás vagy az érkezés helye az Unió területén van. Következésképpen azok a szolgáltatások is e körbe tartoznak, amelyek kiindulási vagy célállomása harmadik országban található. ***Annak biztosítása érdekében tehát, hogy minden releváns szállítási szolgáltatást figyelembe vegyenek, és egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak az uniós és a harmadik országbeli fuvarozók számára, ezt a rendeletet azokra a szállítási szolgáltatásokra kell alkalmazni, amelyek az Unió területén kívül indulnak és végződnek, de az Unióban megállnak utasok be- vagy kiszállása, illetve áruk berakodása vagy kirakodása céljából.*** **[Mód. 8]**

(9) E ~~rendelet nem alkalmazandó~~***rendeletet az*** adatközvetítőkre ***alkalmazandó***, például a multimodális digitális mobilitási szolgáltatást ~~kínálókra, ha közvetlenül nem számítanak ki~~***, valamint navigációs szolgáltatásokat és útvonaltervezési szolgáltatásokat kínáló adatközvetítőkre, mikor kiszámítják*** az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó ~~adatokat, csak közzéteszik~~***információkat, beleértve azt is, amikor*** az ilyen kibocsátásról az érintett szervezet vagy egyéb releváns jogi vagy természetes személy által szolgáltatott adatokat ***kombinálják***. Az adatközvetítőket ~~azonban a közzétett~~***, amennyiben nem számítják ki az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó információkat, hanem csak közzéteszik az említett kibocsátásokra vonatkozó adatokat, az*** üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatok ismertetésével és átláthatóságával kapcsolatosan rájuk vonatkozó szabályoknak kell kötelezniük, hogy biztosítható legyen ezeknek az adatoknak az összehasonlíthatósága a piacon ***és az árufuvarozási vagy személyszállítási módok között***. **[Mód. 9]**

([5]) ~~A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása, COM(2020) 789 final.~~

([6]) ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).***

(9a) A multimodális digitális mobilitási szolgáltatásokat kínáló adatközvetítők számos választási lehetőséget biztosítanak a fogyasztóknak az utazási idő, a kapcsolódó költségek és az utazási mód alapján. Ezeknek az adatközvetítőknek arra is képeseknek kell lenniük, hogy tájékoztassák a fogyasztókat egy adott utazás üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról. Ezért az érintett szervezeteket vagy más érintett jogi vagy természetes személyeket kötelezni kell arra, hogy ezeket az információkat az adatközvetítők rendelkezésére bocsássák. **[Mód. 10]**

(10) E rendelet nem alkalmazható abban az esetben, ha az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítását és közzétételét összesített formában végzik. Ide tartoznak azok a helyzetek, amikor a környezetvédelmi vonatkozású adatok fenntarthatósági beszámolási célú kötelező közzététele és a környezeti számlák statisztikai célú elkészítése egyéb – például a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelvben ([7]) és az európai környezeti-gazdasági számlákról szóló rendeletben ([8]) meghatározott – uniós szabályokon alapul. Az e rendelet alapján szerzett adatok ugyanakkor elősegíthetik a más alkalmazandó uniós jogszabályokban előírt, összevont kibocsátási jelentések kidolgozását, feltéve, hogy a vonatkozó módszerek és a gyűjtött adatok kellőképpen összeegyeztethetők.

(10a) Az e rendeletnek megfelelően bejelentett kimeneti adatok alapján megfogalmazott állításoknak teljes mértékben meg kell felelniük a környezetbarát jellegre vonatkozó kifejezett állítások alátámasztásáról és ismertetéséről szóló (EU) …/... irányelvnek (a környezetbarát állításokról szóló irányelv), valamint a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelvnek a fogyasztók zöld átállásban való szerepvállalásának a tisztességtelen gyakorlatokkal szembeni jobb védelem és jobb tájékoztatás révén történő növelése tekintetében történő módosításáról szóló …/... irányelv rendelkezéseinek. **[Mód. 11]**

(11) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámítására megfelelő módszer az egyik legfontosabb szempont az e rendeletben meghatározott harmonizált uniós keretben. A módszernek biztosítania kell, hogy a szállítási láncban végzett kibocsátásszámítások összehasonlítható és pontos üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatokat eredményezzenek a módszertani lépések egységes sorának követése révén. Megfelelően figyelembe kell vennie a szállítási piac igényeit, hogy ne legyen feleslegesen bonyolult, elkerülje a túlzott terheket és költségeket, ***különösen a kkv-k számára,*** és elfogadható legyen az érdekelt felek számára. **[Mód. 12]**

(12) Az Európai Szabványügyi Bizottság ([9]) által 2023 áprilisában közzétett, az ISO 14083:2023 szabványt átültető EN ISO 14083:2023 ~~szabványra esett a választás, hogy~~***szabvány ezért*** jelen rendelet alapján referencia-módszerként ~~szolgáljon~~***szolgál*** az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások ***a kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő*** üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításához. Az elemzés alapján az ISO 14083:2023 szabvány bizonyult a legmegfelelőbbnek és a legarányosabbnak e rendelet célkitűzései szempontjából***, beleértve a gyors piaci elterjedés és az adatok összehasonlíthatósága szempontját***. A kibocsátást a kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedően kell számszerűsíteni, ami az árufuvarozási, személyszállítási és csomóponti tevékenységek során az energiaellátásból és a gépjárműhasználatból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást foglalja magában. **[Mód. 13]**

(12a) Az EN ISO 14083:2023 szabványnak vannak korlátai, különösen az a hiányosság, hogy nem veszi figyelembe a közlekedési szolgáltatások teljes életciklusából származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást. Ezért a Bizottságnak meg kell vizsgálnia annak lehetőségét, hogy a közeljövőben kiterjessze az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámítására szolgáló referencia-módszer alkalmazási körét, hogy biztosítsa az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások teljes életciklusra számított üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámítását és jelentését. A jövőbeli módszertannak figyelembe kell vennie a kibocsátásmentes járművek elterjedését és a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. E célból a Bizottságnak figyelembe kell vennie a meglévő erőfeszítéseket, például az ISO 14067:2018 szabványt és a nemzetközi környezetvédelmi terméknyilatkozati rendszerben meghatározott, a szállítási szolgáltatásokra vonatkozó termékkategória-szabályokat. **[Mód. 14]**

(12b) A Bizottságnak az Európai Szabványügyi Bizottsággal és a tagállamok nemzeti szabványügyi testületeivel együttműködve biztosítania kell, hogy a közlekedési ágazat hozzáférjen az ISO 14083:2023 szabványhoz vagy az azzal egyenértékű európai CEN ISO 14083 szabványhoz, amely ingyenes a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. A szabványoknak a hiteles változatukban és az Unió valamennyi hivatalos nyelvén hozzáférhetőknek kell lenniük annak érdekében, hogy az e rendelet a hatálya alá tartozók számára teljes mértékben hozzáférhetővé váljanak. **[Mód. 111]**

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2464 irányelve (2022. december 14.) az 537/2014/EU rendeletnek, a 2004/109/EK irányelvnek, a 2006/43/EK irányelvnek és 2013/34/EU irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolás tekintetében történő módosításáról (HL L 322., 2022.12.16., 15. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 691/2011/EU rendelete (2011. július 6.) az európai környezeti-gazdasági számlákról (HL L 192., 2011.7.22., 1. o.).

([9]) https://www.cencenelec.eu

***(12c) Az EUSZ 2. cikke előírja, hogy az Európai Unió a jogállamiság elvén alapul, amely megköveteli az uniós joghoz való szabad hozzáférést az Unió valamennyi természetes vagy jogi személye számára, és hogy a jogalanyok számára lehetővé kell tenni, hogy egyértelműen megismerhessék jogaikat és kötelezettségeiket (2022. február 22-i Stichting Rookpreventie Jeugd és társai ítélet, C-160/20. sz. ügy, 41. pont). E szabad hozzáférésnek különösen lehetővé kell tennie minden olyan személy számára, akit a jogszabály védeni kíván, hogy a jog által megengedett korlátok között ellenőrizze, hogy az e jogszabály által előírt szabályok címzettjei ténylegesen megfelelnek-e az említett szabályoknak. Következésképpen a harmonizált szabvány az uniós szabályozás által ráruházott joghatások révén meghatározhatja a magánszemélyekre ruházott jogokat és kötelezettségeket, és ezek az előírások szükségesek lehetnek számukra annak ellenőrzéséhez, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás ténylegesen megfelel-e az ilyen szabályozás követelményeinek.* [Mód. 112]**

***(12d) A C-613/14. sz. ügyben 2016. október 27-én hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy egy irányelv alapján elfogadott harmonizált szabvány, amelynek hivatkozásait közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában, joghatása miatt az uniós jog részét képezi. A C-588/21 P. sz. ügyben 2024. március 5-én hozott ítéletében a Bíróság megállapította az 1049/2001 rendelet 4. cikke (2) bekezdésének utolsó mondata értelmében vett kiemelkedően fontos közérdek fennállását, amely a jogállamiság, az átláthatóság, a nyitottság és a jó kormányzás elvéből ered, és amely igazolja az egyes harmonizált szabványok hozzáférhetővé tételét, mivel ezek a szabványok joghatásuk miatt az uniós jog részét képezik.* [Mód. 113]**

***(12e) A teljes életciklusra számított kibocsátások általában magukban foglalják a kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő üvegházhatásúgáz-kibocsátást, a járműgyártásból, -karbantartásból és -ártalmatlanításból, valamint adott esetben az infrastruktúrából származó kibocsátásokat, az (EU) 2021/2279 bizottsági ajánlásban meghatározottak szerint. Az arányosság érdekében, valamint az adminisztráció összetettségének és a végrehajtási költségeknek a korlátozása érdekében a teljes életciklusra számított kibocsátások e rendelet alkalmazásában történő értékelésekor az infrastruktúrát nem kell figyelembe venni.* [Mód. 16]**

(13) Figyelmet kell fordítani arra, hogy ne legyenek eltérések az EN ISO 14083:2023 szabvány eredeti módszertani döntéseitől, mivel így elkerülhetők a következetlenségek a piacon nyújtott árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításában, különösen a nemzetközi szállítási láncokkal összefüggésben. Azonban célszerű ~~időről időre~~***időközönként*** megvizsgálni, hogy szükség van-e az EN ISO 14083:2023 szabvány kiigazítására az uniós szakpolitikák, ***többek között a készülő jogszabályok*** valamint a szabványon az Európai Szabványügyi Bizottság vagy más illetékes szerv által esetlegesen végrehajtandó jövőbeli módosítások szempontjából.Amennyiben e vizsgálat ~~feltárja~~***azt állapítja meg, hogy fennáll*** annak ~~kockázatát~~***kockázata***, hogy a szabvány bizonyos része meghatározott ágakban indokolatlan egyensúlyhiányt idéz elő az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításában, vagy eltéréseket okoz a szabvány és e rendelet vagy más uniós jogszabály céljai között, a Bizottság a tagállamokkal együttműködve mérlegelheti, hogy felkéri az Európai Szabványügyi Bizottságot a szabvány ennek megfelelően történő felülvizsgálatára, vagy dönthet úgy, hogy kizárja a szabvány adott részét a rendelet hatálya alól. ***Ki kell zárni a szabványnak vagy összetevőnek olyan módosítását, amely az e rendelet és más alkalmazandó uniós szabályok célkitűzéseivel, különösen az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott hosszú távú uniós éghajlat-politikai célkitűzéssel és köztes célokkal, valamint más uniós éghajlat-politikai jogszabályokkal való összeegyeztethetetlenség nyilvánvaló kockázatát eredményezi.*** [Mód. 17]

(14) A pontatlan információk terjesztésének elkerülése érdekében felmerülhet az igény referencia-módszer pontosítása iránt az üvegházhatásúgáz-kibocsátási vonatkozású paraméterek és a szolgáltatásnyújtás előtti kibocsátás kiszámításához használt feltevések tekintetében. Ugyanez vonatkozik a kibocsátások hozzárendeléséhez vagy az adatelemek összesítéséhez kapcsolódó egyéb releváns technikai paraméterekre, amennyiben azok használatát a módszer nem teszi kifejezetten egyértelművé.

(15) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításához különféle bemeneti adatok – köztük elsődleges és másodlagos adatok – használhatók. Az elsődleges adatok használata vezet a legmegbízhatóbb és legpontosabb eredményekhez, ezért ~~előnyben részesítendő, hogy biztosítható legyen ezen adatok fokozatos elterjedése~~***kötelezővé kell tenni*** az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítására szolgáló folyamatokban. Előfordulhat azonban, hogy ***mivel*** az elsődleges adatok elérhetetlenek, vagy beszerzésük megfizethetetlenül drága ~~bizonyos érdekeltek, különösen a kkv-k~~***a kis- és középvállalkozások*** számára***, ezért a kkv-knak mentességet kell biztosítani***. Ezért ~~egyértelműen~~***az e rendeletben meghatározott*** feltételek mellett lehetővé kell tenni a másodlagos adatok használatát. ***Az eredeti berendezést gyártóknak hozzáférést kell biztosítaniuk a kkv-k számára az e célból releváns járműfedélzeti adatokhoz.*** [Mód. 18]

(15a) Amennyiben az az árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltató, amely részben vagy egészben alvállalkozásba adja egy árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás konkrét teljesítését, és úgy dönt, hogy az alvállalkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatait beépíti az átfogó számításába, számára lehetővé kell tenni, hogy másodlagos adatokra támaszkodjon az alvállalkozó(k) által nyújtott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatások tekintetében. Rugalmasságot kell biztosítani az egy vagy több alvállalkozó által szolgáltatott másodlagos adatok felhasználása tekintetében, még akkor is, ha a más alvállalkozók vagy az árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltató saját flottája által nyújtott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatásokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámításához elsődleges adatokat használnak. [Mód. 19]

(15b) A tagállamok adminisztratív, pénzügyi vagy operatív jellegű ösztönzőket vezethetnek be az elsődleges adatok felhasználásának ösztönzése érdekében, és e tekintetben a tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot, ha ilyen ösztönzőket vezetnek be, annak érdekében, hogy a Bizottság nyomon követhesse a belső piac megfelelő működését, és egyenlő versenyfeltételeket biztosíthasson. **[Mód. 20]**

(16) Ami a másodlagos adatokat illeti, egy adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátása kiszámítható alapértelmezett értékek vagy modellezett adatok használatával. Alapértelmezett értékek és modellezett adatok használata esetén azonban pontos és megbízható adatokat kell kapni egy adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról, ezért semleges módon, megbízható források és megfelelő paraméterek alapján kell meghatározni ***és rendszeresen frissíteni*** az alapértelmezett értékeket és kidolgozni a modellezett adatokat. ***Azok az adatbázisok és alapértelmezett értékek, amelyek az elsődleges adatszolgáltatáshoz képest alulbecsülik a keletkező kibocsátásokat, a technikai minőség-ellenőrzés során az adatok pontossága és megbízhatósága tekintetében nem minősülnek megfelelőnek. Az említett technikai minőség-ellenőrzéseket rendszeresen meg kell ismételni.*** **[Mód. 21]**

(17) Ezért létre kell hozni az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitásra vonatkozó alapértelmezett értékek alapvető uniós adatbázisát, hogy jobban összehasonlíthatók legyenek az e rendelet alkalmazása során az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozóan kapott eredmények***. Ennek az adatbázisnak kellően részletesnek kell lennie, és tükröznie kell az ágazati, nemzeti és regionális sajátosságokat Unió-szerte, továbbá minden egyes árufuvarozási vagy személyszállítási módra vonatkozóan külön táblázatokat kell tartalmaznia, biztosítva a rendszeres frissítést és adott esetben a legkorszerűbb technológiai fejlesztéseket a kibocsátáscsökkentés terén***. Azonban ezeknek az alapértelmezett értékeknek az Unión belüli ágazati, nemzeti és regionális sajátosságaira tekintettel meg kell engedni más adatbázisok és adatkészletek fenntartását harmadik felek számára azzal a feltétellel, hogy technikai minőség-ellenőrzésen esnek át uniós szinten. **[Mód. 22]**

(18) Egy adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatásból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás intenzitásának megállapításakor szükség van a közlekedési energiahordozók üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezőire a kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedően felhasznált energiamennyiséget tükröző üvegházhatásúgáz-kibocsátás becsléséhez. Ezért létre kell hozni az energiahordozók alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezőinek központi uniós adatbázisát, hogy biztosítható legyen a bemeneti adatok összehasonlíthatósága és minősége.

(18a) A villamosenergia-használattal kapcsolatos kibocsátásoknak az egyes tagállamokra vonatkozó naprakész és pontos kibocsátásintenzitási értékek alapján történő számszerűsítése során ösztönözni kell a helyalapú megközelítést, amely szerint a különböző tagállamok számára biztosítottak a naprakész és pontos intenzitási értékek. Kívánatos továbbá a piaci alapú megközelítés, feltéve, hogy a származási garanciákat tartalmazó, akkreditálható szerződés révén biztosított a megfelelő nyomonkövethetőség. Az e rendelettel létrehozott adatbázisoknak helyalapú megközelítésen alapuló számadatokat kell használniuk. **[Mód. 23]**

(19) Az ***e rendelettel létrehozott*** alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitási értékek és ~~az~~ üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők uniós adatbázisának kialakítását és fenntartását, valamint a harmadik felek által fenntartott külső adatbázisok és adatkészletek technikai minőség-ellenőrzését uniós szinten működő, semleges és illetékes szervnek kell végeznie. Hatáskörénél fogva az Európai Környezetvédelmi Ügynökség a legalkalmasabb arra, hogy biztosítsa a rendelet e részének megfelelő végrehajtásához szükséges segítséget. E munka során adott esetben egyéb uniós ágazati szervek közreműködésére és támogatására támaszkodhat külön uniós jogszabálynak megfelelően. **[Mód. 24]**

(20) Modellezett adatok akkor használhatók, ha a referencia-módszerrel és adott esetben az e rendeletben meghatározott másodlagos adatok és számítási eszközök használatára vonatkozó egyéb rendelkezésekkel összhangban létrehozott modellen alapulnak.

(21) Az (EU) 2015/757 rendelet ([10]) és a 2003/87/EK irányelv ([11]) ~~előírja a hajók, illetve a légi járművek CO2-kibocsátására vonatkozó adatok gyűjtését, számítását és éves jelentését. Az (EU) 2015/757 rendelet és a 2003/87/EK irányelv~~ bizonyos mértékben kiegészítheti az e rendeletben rögzített rendelkezéseket, különösen az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások ~~kibocsátásának~~***üvegházhatásúgáz-kibocsátásának*** számszerűsítéséhez bemeneti adatokként használt üzemanyag-fogyasztási adatok előállítását illetően. Az

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának meghatározásához szükséges bemeneti adatok más jogi keretek, például az (EU) 2019/1242 rendelet ([12]) ~~és~~**,** az (EU) 2019/631 rendelet ([13])***és az (EU) 2023/2405 rendelet*** ([14]). végrehajtásából is származhatnak. **[Mód. 25]**

(22) Az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó kimeneti adatok kifejezésére célszerű közös mérőszámokat meghatározni, amelyek megalapozzák ezen adatok összehasonlíthatóságát, és lehetővé teszi a különféle árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások tényleges összehasonlító teljesítményértékelését. A közös mérőszámoknak azt is lehetővé kell tenniük, hogy az adatszolgáltató egyértelműen ismertesse, a címzettek pedig pontosan értelmezzék az ismertetett adatokat. ***Ebben az értelemben a távolságok meghatározásakor – különösen a kibocsátási intenzitás megállapítása tekintetében – a Bizottságnak meg kell határoznia az ISO 14083 szabványon belül a földrajzi főkörön mért távolság (GCD) opciójának alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat. Ezek a szabályok nem akadályozhatják meg a tényleges távolságra vonatkozó elsődleges adatok felhasználását, például a vasúti ágazatban.*** **[Mód. 26]**

(23) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozóan e rendelet hatályának megfelelően kereskedelmi vagy szabályozási célból harmadik féllel bármilyen bontásban közölt adatoknak elengedhetetlenül és kiemelten tartalmazniuk kell az e rendeletben az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítására vonatkozóan megállapított különös szabályok szerint meghatározott kimeneti adatokat. Adott esetben az e rendeletben foglaltaktól eltérő célokat szolgáló kiegészítő adatelemek is megadhatók.

(23a) Az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó információknak az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatás nyújtását megelőző közzététele elengedhetetlen a polgárok tájékozott döntéshozatali folyamatának ösztönzéséhez, és befolyásolja a piacon az említett szolgáltatásokat szervező és nyújtó szervezetek üzleti döntéseit. Ezért az érintett szervezeteknek és adat közvetítőknek lehetőség szerint az adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás nyújtása előtt közzé kell tenniük az adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó információkat. Mindazonáltal az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó adatok az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatás nyújtását követően is közzétehetők, különösen ha a vállalatok közötti kommunikáció részletesebb információk közlését teszi szükségessé, elsősorban a logisztikai láncok és az alvállalkozói szerződéses jogviszonyok összefüggésében. **[Mód. 27]**

(23b) Az adatközvetítőket kötelezni kell arra, hogy jól látható módon építsék be az információkat minden keresési eredménybe, és alapértelmezett válogatási lehetőségként vegyék figyelembe a kibocsátási rangsorolást, amelynek során először a leginkább környezetbarát opciót jelenítének meg, valamint a különböző modális döntések könnyű összehasonlítását, beleértve a magángépjárművek és adott esetben a kerékpáros opciók használatát is. Az e-kereskedelmi szolgáltatóknak a jelenleg rendelkezésre álló becsült időpont és költség mellett fel kell tüntetniük a különböző csomagkézbesítési lehetőségekhez kapcsolódó, árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatásokból származó kibocsátásokat is. Az árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás tényleges kibocsátásaira vonatkozó kimeneti adatokat a szolgáltatás befejezése után is meg kell adni. **[Mód. 28]**

(24) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatokat kiszámító és közzétevő szervezeteknek az e rendeletben foglalt követelmények teljesítésének igazolásához bizonyítékot kell tudnia előállítani az adott kimeneti adatok alátámasztására. A bizonyítékot az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások szintjén történő adatszolgáltatásra vonatkozóan az EN ISO 14083:2023 szabványban meghatározott szabályok szerint kell előállítani, és kérésre az illetékes hatóság, például bíróság, vagy bármilyen egyéb harmadik fél rendelkezésre kell bocsátani, amennyiben ezt külön megállapodás – többek között vállalkozások közötti viszonylatban – előírja.

(25) Az adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról az érintett szervezettől vagy egyéb releváns jogi vagy természetes személytől adatokat gyűjtő és a piacon közzétevő adatközvetítőt külön megállapodás hiányában nem terheli felelősség abban az esetben, ha ezek az adatok nem felelnek meg az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításával és ellenőrzésével, valamint a számítási eszközök tanúsításával kapcsolatosan e rendeletben meghatározott követelmények bármelyikének. Az adatközvetítőnek azonban törekednie kell arra, hogy megelőzze a pontatlan vagy helytelen adatok közzétételét, és be kell tartania az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kimeneti adataival, ismertetésével és átláthatóságával kapcsolatos szabályokat. Ezenkívül az adatközvetítőnek meg kell adnia ezen adatok forrását, hogy azonosítható legyen a megfelelő adatszolgáltató.

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1242 rendelete (2019. június 20.) az új nehézgépjárművek szén-dioxid-kibocsátási előírásainak meghatározásáról, valamint az 595/2009/EK és az (EU) 2018/956 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 96/53/EK irányelv módosításáról (HL L 198., 2019.7.25.).

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/631 rendelete (2019. április 17.) az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások meghatározásáról, valamint a 443/2009/EK és az 510/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (átdolgozás) (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 111., 2019.4.25., 13. o.).

([14]) ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2405 rendelete (2023. október 18.) a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról (ReFuelEU Aviation) (HL L, 2023/2405, 2023.10.31., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj)***

(26) A piacon szélesebb körű kereskedelmi és nem kereskedelmi célú felhasználásra kínált külső számítási eszközök megkönnyíthetik az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolását, ezzel előmozdítva az elterjedését érdekelt felek tágabb csoportjaiban. Ezeknek az eszközöknek a használatát tanúsítani kell, ezzel ugyanis biztosítható, hogy megfelelnek e rendelet követelményeinek, különösen a közös referencia-módszer, a modellezési paraméterek és megfelelő alapértelmezett értékek használata tekintetében. ***A tanúsításban meg kell határozni, hogy a számítási eszköz támogatja-e az elsődleges adatokon alapuló számítást.*** **[Mód. 29]**

(26a) Egy közös és könnyen összehasonlítható eljárás létrehozása, valamint a kibocsátásukat kiszámítani kívánó szervezetekre, különösen a kkv-kra nehezedő adminisztratív és pénzügyi terhek csökkentése érdekében a Bizottságnak ki kell dolgoznia egy ingyenes nyilvános számítási eszközt, amely garantálja a kimeneti adatokhoz való hozzáférést, és amely könnyen alkalmazható és online könnyen hozzáférhető. Ezt a számítási eszközt az iránymutatásokat lépésről lépésre ismertető dokumentumoknak kell kísérniük. A Bizottságnak biztosítania kell, hogy ez az eszköz elősegítse a tudatosság növelését, és ösztönözze az elsődleges adatok felhasználását az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámításához. **[Mód. 30]**

(27) A piacon közzétett üvegházhatásúgáz-kibocsátási kimeneti adatok és a mögöttes számítási folyamatok e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelésének ellenőrzésére szolgáló, megfelelően megtervezett rendszer várhatóan nagymértékben erősíti majd az ezen adatok megbízhatóságába és pontosságába vetett bizalmat. A megfelelőségértékelésen sikeresen átesett szervezeteknek jogosultnak kell lenniük az egész Unióban általánosan elismert megfelelőségi igazolásra. ***A megfelelőségi igazolásnak meg kell határoznia a felhasznált*** elsődleges adatok ~~felhasználása esetén ennek szerepelnie kell a megfelelőségi igazolásban, különösen azért~~***megosztását annak érdekében***, hogy ösztönözni lehessen az e rendeletben rögzített szabályokkal érintett szervezeteket az elsődleges adatok gyűjtésére és használatára. **[Mód. 31]**

(28) Az ellenőrzéshez kapcsolódó adminisztratív teher aránytalanul nagy lehet a kisebb vállalkozások számára, ezért el kell kerülni. E célból a kkv-knak mentesülniük kell az ellenőrzéssel kapcsolatos követelmények alól, kivéve, ha ezek a vállalkozások meg kívánják szerezni az erre vonatkozó megfelelőségi igazolást. Ezenkívül a nagyvállalatoknak figyelembe kell venniük az arányosság elvét, ha felmerül, hogy értékláncbeli partnereiktől – különösen kkv-któl – kérik a megfelelőség ellenőrzését.

(28a) Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás elsődleges adatokon alapuló elszámolása felfedheti az egyes fogyasztók megbízásaihoz kapcsolódó elfogyasztott tüzelőanyag vagy energia mennyiségét, és ezért a kibocsátás fordítottan átváltható a működési költségre. Ez különösen az árufuvarozási ágazatban érinti hátrányosan a kkv-k tárgyalási pozícióját. Ezért a nagyvállalatok számára nem szabad megengedni, hogy elsődleges adatok alapján üvegházhatásúgáz-kibocsátást kérjenek az értékláncban részt vevő partnerektől, különösen a kkv-któl. **[Mód. 32]**

(29) Amennyiben az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatokról nyújtott tájékoztatás ellenőrzését egyéb uniós jogszabályban – többek között az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége által végrehajtott, a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló rendeletben – meghatározott különös szabályok szerint szervezik meg, akkor ezeket a szabályokat egyenértékűként kell kezelni azzal a feltétellel, hogy a hitelesítő értékelést e rendelet követelményeivel összhangban kell kialakítani.

(29a) E rendelet megfelelő alkalmazásának és végrehajtásának biztosítása érdekében a tagállamoknak hozzá kell járulniuk a rendelet végrehajtásához, többek között egy szankciórendszer létrehozásával. A pénzügyi szankcióknak arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük, és figyelembe kell venniük a számítási és tájékoztatási kötelezettségek elmulasztásának, illetve a félrevezető információk érintett szervezetek általi szolgáltatásának megismétlődését. A megállapított minimális vagy maximális összegek semmi esetre sem ösztönözhetik a meg nem felelést. **[Mód. 33]**

(30) E rendelet hatékony működésének lehetővé tétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a referencia-módszer bizonyos elemeinek értékelése és kizárása, az Európai Szabványügyi Bizottság kérelmekkel való megkeresése, az alapértelmezett értékeket tartalmazó külső adatbázisok technikai minőség-ellenőrzésének elvégzésére vonatkozó szabályok meghatározása, az üvegházhatásúgáz-kibocsátási kimeneti adatokra vonatkozó mérőszámok kiigazítása, valamint a megfelelőségértékelő szervezetek akkreditálására vonatkozó további módszerek és feltételek meghatározása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy ezekre a konzultációkra a jogalkotás

minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ([15]) foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. Kiemelendő, hogy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(31) Az e rendelet végrehajtásához szükséges egységes feltételek biztosítása érdekében végrehajtási hatáskörrel kell felruházni a Bizottságot a számítási eszközök tanúsítására és az üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatok ellenőrzésére vonatkozóan. E végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([16]) megfelelően kell gyakorolni.

(32) Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatok összehasonlíthatósága és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás elszámolásának üzleti gyakorlatban való fokozott elterjedése nem olyan célkitűzések, amelyeket a tagállamok kielégítően elérhetnének annak veszélye nélkül, hogy bürokráciát vezetnének be a belső piacon, valamint többletköltségeket és adminisztratív terhet rónának az ágazatokra. Ezek a célok a tagállamok együttes fellépésének hálózati hatása miatt jobban megvalósíthatók uniós szinten. Az Unió ezért az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően intézkedéseket hozhat.

(33) Az arányosság elvét szem előtt tartva szükséges és indokolt az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolására vonatkozó szabályokat megállapítani annak az alapcélnak az eléréséhez, hogy összehasonlítható és megbízható üvegházhatásúgáz-kibocsátási adatok elterjedése és felhasználása révén magatartásbeli változásra lehessen ösztönözni a vállalkozásokat és az ügyfeleket az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében. E rendelet az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet az Európai Unió területén indulási vagy érkezési hellyel rendelkező árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának elszámolására ***és közzétételére*** vonatkozó szabályokat állapítja meg. **[Mód. 34]**

2. cikk

Hatály

Ez a rendelet ~~minden olyan, az Európai Unióban árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó vagy szervező szervezetre vonatkozik, amely kiszámítja az Unió területén indulási vagy érkezési hellyel rendelkező árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátását, és e kibocsátásról bontott adatokat közöl kereskedelmi vagy szabályozási célból bármilyen harmadik féllel.~~***az alábbiakra alkalmazandó:***

a) olyan, az Unióban árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó vagy szervező szervezetek, amelyek kiszámítják az Unió területén indulási vagy érkezési hellyel rendelkező árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátását, és e kibocsátásról bontott adatokat közölnek harmadik felekkel;

b) n adatközvetítők, amelyek az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatokat kiszámítják, és nem pusztán közzéteszik az ilyen kibocsátásokról az érintett szervezet vagy egyéb releváns jogi vagy természetes személy által szolgáltatott adatokat. **[Mód. 35]**

([15]) Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „üvegházhatású gáz”: a légkör azon természetes és emberi tevékenységből származó gáznemű alkotóeleme, amely a földfelszín, a légkör és felhők által kibocsátott infravörös sugárzás spektrumán belül meghatározott hullámhosszokon elnyeli és kibocsátja a sugárzást***, az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) legutóbbi értékelő jelentésében foglaltak szerint***; **[Mód. 36]**

2. „üvegházhatásúgáz-kibocsátás”: üvegházhatású gáz légkörbe történő kibocsátása szén-dioxid-egyenértékre átszámított tömegként kifejezve;

3. „szén-dioxid-egyenérték (CO_2-egyenérték)”: üvegházhatású gáz sugárzási kényszerének viszonyítása a szén-dioxid sugárzási kényszeréhez;

4. „üvegházhatásúgáz-kibocsátás elszámolása”: az üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérésekkel és számításokkal történő számszerűsítése és jelentése céljából folytatott tevékenységek összessége;

5. „árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatás”: áru fuvarozása vagy utas szállítása a kiindulási állomásról a célállomásra. Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatás magában foglalhatja a szállítási lánc egy vagy több, szállítási tevékenység(ek)et és/vagy csomóponti tevékenység(ek)et egyaránt igénylő elemét;

6. „szállítási tevékenység”: jármű üzemeltetése utasok szállítása és/vagy áru fuvarozása céljából;

7. „csomóponti tevékenység”: áru vagy utasok csomóponton való áthaladásának lebonyolítására irányuló tevékenység;

8. „jármű”: utasok szállítására és/vagy áru fuvarozására szolgáló eszköz minden szállítási mód esetében;

9. „szállítási lánc”: olyan, áru fuvarozásához vagy utas(ok csoportjának) szállításához kapcsolódó szállítási elemek sora, amelyek együttesen valósítják meg a kiindulási állomásról a célállomásra történő fuvarozást, illetve szállítást;

10. „a szállítási lánc eleme”: a szállítási lánc olyan szakasza, amelyen belül az áru fuvarozását, vagy az utas(ok csoportjának) szállítását egyetlen jármű végzi, illetve az áru vagy az utas(ok csoportja) egyetlen csomóponton halad át;

11. „árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatok közzététele”: adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó, bontott adatok érintett szervezet vagy adatközvetítő általi közlése bármilyen harmadik féllel az adott szolgáltatás nyújtásával, ismertetésével vagy forgalmazásával összefüggésben az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatás nyújtása előtt vagy után;

12. „érintett szervezet”: olyan szervezet, amely kiszámítja az Unió területén indulási vagy érkezési hellyel rendelkező árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátását, és e kibocsátásról adatokat közöl kereskedelmi vagy szabályozási célból bármilyen harmadik féllel;

13. „adatközvetítő”: adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásáról ~~külön jogi, szerződéses vagy egyéb vonatkozó megállapodás alapján~~ adatokat gyűjtő***, kiszámító vagy*** ~~és~~ közzétevő jogi vagy természetes személy; **[Mód. 37]**

14. „üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó tevékenység”: üvegházhatású gáz kibocsátását okozó tevékenység;

15. „üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó tevékenységre vonatkozó adatok”: üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó tevékenységre vonatkozó mennyiségi mérőszám;

16. „üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás”: meghatározott, üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó tevékenységre vonatkozó adatok és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás közötti összefüggést kifejező együttható;

17. „üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényező”: ***egy meghatározott,*** üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó ~~tevékenység~~***tevékenységre vonatkozó adatok*** és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás közötti összefüggést kifejező együttható; **[Mód. 38]**

18. „a kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő üvegházhatásúgáz-kibocsátás”: a gépjárműhasználatból és a gépjárművek energiaellátásából származó üvegházhatású gázok hatásának megfelelő kibocsátás***, amely a teljes életciklusra számított kibocsátás egy alcsoportját teszi ki***; **[Mód. 39]**

19. „üzemanyagtöltéstől a gépjárművekben történő felhasználásig terjedő kibocsátás”: a gépjárművek meghajtásával összefüggésben az energiafelhasználásból származó kibocsátás. A kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő kibocsátás részét képezi;

19a. „teljes életciklusra számított kibocsátás”: a jármű által használt infrastruktúra építéséhez kapcsolódó kibocsátások, a jármű gyártásával, karbantartásával és élettartamának végével kapcsolatos kibocsátások, valamint a kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő kibocsátások megfelelő arányának összege; **[Mód. 40]**

20. „energiahordozó”: olyan anyag vagy jelenség, amely felhasználható mechanikai munka vagy hő előállítására, illetve vegyi vagy fizikai folyamatok fenntartására;

21. „elsődleges adat”: adott folyamatra vagy tevékenységre vonatkozóan közvetlen méréssel vagy közvetlen méréseken alapuló számítással számszerűsített érték;

22. „másodlagos adat”: modellezett adat vagy alapértelmezett érték, amely nem felel meg az elsődleges adatokra vonatkozó követelményeknek; ide tartoznak adatbázisokból vagy közzétett szakirodalomból származó adatok, a nemzeti nyilvántartásokból származó alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők, a számított adatok, a becslések vagy egyéb reprezentatív adatok és a helyettesítési folyamatokból vagy becslésekből származó adatok;

23. „alapértelmezett érték”: ***megfelelőségértékelő szervezet által ellenőrzött,*** közzétett forrásból származó, elsődleges vagy modellezett adatok hiányában alapértelmezettnek tekintett másodlagos adatérték; **[Mód. 41]**

24. „modellezett adat”: adott szállítási tevékenység vagy csomóponti tevékenység elsődleges adatain, és/vagy üvegházhatásúgáz-kibocsátási vonatkozású paraméterein alapuló – többek között számítási eszközzel biztosított – modell használatával meghatározott adat;

25. „kimeneti adatok”: adott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozóan az e rendeletben előírt referencia-módszer és bemeneti adatok használatával meghatározott, bontott adatok;

26. „mérőszám”: a mennyiségi értékelés mértékegysége;

27. „árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatokat alátámasztó bizonyíték”: árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatásra vonatkozó jelentés igény szerinti elkészítése az EN ISO 14083:2023 szabványban foglaltak szerint;

28. „számítási eszköz”: árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának automatikus kiszámítását lehetővé tevő alkalmazás, modell vagy szoftver;

29. „külső számítási eszköz”: a piacon harmadik fél által szélesebb körű kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célú felhasználásra kínált számítási eszköz;

30. „megfelelőségértékelő szervezet”: a 765/2008/EK rendelet ([17]) 2. cikkének 13. pontjában meghatározott megfelelőségértékelő szervezet~~.~~***;***

30a. „szállításiszolgáltatás-szervező”: olyan árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatást nyújtó szervezet, amely szolgáltatáson belül a szállítási lánc egyes elemeinek üzemeltetését alvállalkozásba adják ki egy vagy több olyan szervezetnek, amely azokat működteti; **[Mód. 42]**

30b. „szállítási alvállalkozó”: olyan szervezet, amely egy szállítási szolgáltató nevében szerződéses megállapodások alapján árufuvarozási vagy személyszállítási műveleteket végez a szállítási lánc egy vagy több eleme számára. **[Mód. 43]**

II. FEJEZET

MÓDSZER

4. cikk

Az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámítására szolgáló módszer

(1) ~~Az~~***A kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő*** árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátását az EN ISO 14083:2023 szabványban meghatározott módszertan mindenkori változata és az e rendelet III. fejezetében meghatározott szabályok alapján kell kiszámítani. **[Mód. 44]**

(1a) A Bizottság... [e rendelet hatálybalépésének napja]-ig díjmentesen hozzáférést biztosít az EN ISO 14083:2023 szabványhoz egy könnyen hozzáférhető weboldalon. **[Mód. 45]**

(2) A Bizottság ***legkésőbb*** az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított 36 hónapon belül megvizsgálja, hogy az (1) bekezdésben említett szabvány bármely elemét szükséges-e kiigazítani***, különösen az (EU) 2021/1119 rendeletben és más uniós éghajlat-politikai jogszabályokban meghatározott hosszú távú uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel és köztes éghajlat-politikai célokkal való összhang biztosítása érdekében***. **[Mód. 46]**

(2a) ... [E rendelet hatálybalépésének napjától számított 24 hónappal]-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben meghatározza az összes szállítási mód teljes életciklusra számított üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámítására szolgáló közös uniós módszertant, különös tekintettel a járművek

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13.).

gyártásából, karbantartásából és ártalmatlanításából származó kibocsátásokra. Megfelelően figyelembe kell vennie az (EU) 2019/631 rendelettel, az (EU) 2023/1542 rendelettel és az (EU) 2019/1242 rendelettel összhangban kidolgozott, az életciklus-kibocsátásokra vonatkozó módszertanokat. A jelentés értékeli a közös uniós életciklus-módszertan e rendelet alkalmazásában történő végrehajtására vonatkozó legjobb megközelítést, és azt adott esetben haladéktalanul az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslat kíséri. **[Mód. 47]**

(2b) A (2) bekezdésben említett értékelés részeként a Bizottság értékeli az Unió területén kezdődő vagy végződő árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások által okozott levegőszennyezés elszámolása e rendelet hatálya alá vonásának megvalósíthatóságát és gazdasági, környezeti, egészségügyi és társadalmi hatásait. **[Mód. 48]**

(3) A Bizottság megfelelőség-ellenőrzést indíthat az (1) bekezdésben említett szabvány bármilyen módosításának vizsgálata céljából. A megfelelőség-ellenőrzést a Bizottság kezdeményezi, és adott esetben eljárhat tagállami kérésre.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikk szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy kizárja e rendelet hatálya alól a (3) bekezdésben említett módosítást és a (2) bekezdésben említett elemet, ha a vizsgálata alapján e módosítás vagy elem esetében felmerül az a kifejezett veszély, hogy összeegyeztethetetlen lesz e rendelet és más alkalmazandó uniós szabályok célkitűzéseivel.

(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikk szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy felkérje az Európai Szabványügyi Bizottságot az (1) bekezdésben említett szabvány felülvizsgálatára, többek között a (2) bekezdésben említett vizsgálat és a (3) bekezdésben említett megfelelőség-ellenőrzés eredményei alapján.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a ~~17~~***16***. cikk szerint ~~végrehajtási~~***felhatalmazáson alapuló*** jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett referencia-módszer pontosítása céljából kiegészítse e rendeletet, ezzel biztosítva annak a piacon történő egységes végrehajtását egy adott szolgáltatás nyújtása előtt az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámításához megfelelő, kibocsátási vonatkozású paraméterek és – adott esetben – a kibocsátás hozzárendeléséhez vagy a módszerben kifejezetten nem ismertetett adatelemek összesítéséhez kapcsolódó egyéb technikai paraméterek meghatározására irányuló megközelítés tekintetében. **[Mód. 49]**

III. FEJEZET

BEMENETI ADATOK ÉS FORRÁSOK

5. cikk

Elsődleges és másodlagos adatok használata

(1) A 2. cikkben említett ~~szervezeteknek~~***szervezetek elsődleges adatokat használnak az általuk nyújtott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításához, kivéve a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozások által nyújtott szolgáltatásokat. A kkv-knak*** előnyben kell részesíteniük az elsődleges adatok használatát az árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításához. **[Mód. 50]**

(1a) A kkv-k amikor szállítási alvállalkozókként járnak el, támaszkodhatnak másodlagos adatokra még akkor is, ha a szállításiszolgáltatás-szervező elsődleges adatokat használ a más árufuvarozási vagy személyszállítási alvállalkozók vagy saját flottája által nyújtott árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatásból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámításához. **[Mód. 51]**

(1b) A tagállamok adminisztratív, pénzügyi vagy operatív ösztönzőket vezethetnek be az elsődleges adatok felhasználásának ösztönzésére, és értesíteniük kell a Bizottságot az ösztönzők jellegéről és időkeretéről. **[Mód. 52]**

(2) Az alábbi feltételekkel megengedett a ***kkv-k számára a*** másodlagos ~~adatoknak~~***adatok*** használata az árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításához: **[Mód. 53]**

a) az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás alapértelmezett értékei az alábbi forrásokból származnak:

   i. az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás alapértelmezett értékeinek a 6. cikk (1) bekezdése szerinti alapvető uniós adatbázisa;

   ii. az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás alapértelmezett értékeit tartalmazó, harmadik felek által fenntartott, 7. cikk szerinti adatbázisok és adatkészletek;

b) a közlekedési energiahordozókra vonatkozó alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők az alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezőket tartalmazó, 8. cikk szerinti központi uniós adatbázisból származnak;

c) a modellezett adatok a 4. cikkben említett módszer, valamint – adott esetben – az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontjában és a 11. cikkben foglalt szabályok szerint meghatározott modellen alapulnak.

(2a) ... [e rendelet hatálybalépésének napjától számított 12 hónappal]-ig a Bizottság a 16. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet annak érdekében történő kiegészítése céljából, hogy meghatározza a kizárási kritériumokra és a földrajzi főkörön mért távolságtól való eltérésre alkalmazandó részletes szabályokat. **[Mód. 54]**

(2b) Az eredeti berendezések gyártóinak (OEM-ek) az e rendeletben foglaltak betartásához szükséges mértékben és amennyiben a pontos adatgyűjtés és az azt követő számítások megkönnyítése szempontjából lényeges, megfelelő hozzáférést kell biztosítaniuk a kkv-k számára a releváns járműfedélzeti adatokhoz. **[Mód. 55]**

6. cikk

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás alapértelmezett értékeinek alapvető uniós adatbázisa

(1) A Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítésével***, figyelembe véve a releváns érdekelt felek és más ágazati uniós szervek szakértelmét e rendelet hatálybalépésének napjától számított 18 hónapon belül*** létrehozza az alapértelmezett kibocsátásintenzitási értékek 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett***, ingyenesen hozzáférhető*** alapvető uniós adatbázisát. **[Mód. 56]**

(1a) Az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett alapértelmezett kibocsátásintenzitási értékek alapvető uniós adatbázisának létrehozásakor a Bizottság és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség minden egyes közlekedési módra vonatkozóan külön táblázatot készít. **[Mód. 57]**

(1b) Az alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitási értékek kidolgozásakor a Bizottság:

a) a 4. cikkben említett szabványban előírt helyalapú megközelítést („helyalapú megközelítés") alkalmazza;

b) figyelembe veszi az (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban meghatározott üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezőket. **[Mód. 58]**

(1c) Amennyiben az árufuvarozás vagy személyszállítás által felhasznált villamos energia üvegházhatásúgáz-kibocsátása az EN ISO 14083:2023 szabvány szerinti helyalapú megközelítés és piaci alapú megközelítés alkalmazásával számszerűsíthető, a piaci alapú villamosenergia-szerkezetet jelenteni kell, feltéve, hogy teljesülnek az említett szabvány J. mellékletében meghatározott feltételek. **[Mód. 59]**

(1d) Ameddig az alapvető uniós adatbázis nem áll rendelkezésre, a szervezetek hivatkozhatnak más nemzeti adatbázisokra is, amelyeket a 13. cikk (8) bekezdése értelmében ellenőrzöttnek kell tekinteni, vagy amelyeket más hatályos uniós jogszabályok alapján ellenőriztek, feltéve, hogy ezek az adatok az e rendeletben előírt összesítési szinten állnak rendelkezésre. **[Mód. 60]**

(2) A Bizottság ***legalább évente*** gondoskodik az (1) bekezdésben említett adatbázis fenntartásáról, naprakészen tartásáról ~~és~~***,*** folyamatos fejlesztéséről***, valamint megfelelő szintű biztonságáról***, figyelembe véve a technológia mindenkori állását a szállítási ágazatban, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítására vonatkozó új módszertani megközelítéseket. ***Az alapértelmezett értékek bármilyen frissítéséről haladéktalanul értesíteni kell a nyilvánosságot. A frissítést követően az érintett szervezeteknek a rendelkezésre álló legfrissebb adatokat kell felhasználniuk az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó információik kiszámításához és közzétételéhez.*** **[Mód. 61]**

(2a) A Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítségével és az érintett érdekelt felek szakértelmének figyelembevételével biztosítja, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás alapértelmezett értékeinek technikai minőség-ellenőrzése a harmadik felek által működtetett adatbázisokra vagy adatkészletekre vonatkozókhoz hasonlóan történjen. **[Mód. 62]**

(3) Az (1) bekezdésben említett adatbázishoz***, könnyen elérhető,*** nyilvános és díjmentes hozzáférést kell biztosítani az alapértelmezett kibocsátásintenzitási értékekbe történő betekintés vagy azok felhasználása céljából. **[Mód. 63]**

7. cikk

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitás alapértelmezett értékeit tartalmazó, harmadik felek által fenntartott adatbázisok és adatkészletek

(1) ***Az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett adatbázis vagy adatkészlet csak akkor használható másodlagos adatok levezetésére, ha a 6. cikkben említett alapvető uniós adatbázisban szereplő adatoknál részletesebb és az ágazathoz szorosabban kapcsolódó adatokat biztosít.*** Az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett adatbázis vagy adatkészlet fejlesztője kérelmet nyújt be a Bizottsághoz az adatbázisban vagy adatkészletben foglalt alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitási értékek technikai minőség-ellenőrzése iránt. A Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítségével elvégzi a technikai minőség-ellenőrzést az e rendelet 4–8. cikkében foglalt követelményeknek megfelelően. ***A technikai minőség-ellenőrzést a kérelem hivatalos kézhezvételének napjától számított 12 hónapon belül kell elvégezni.*** **[Mód. 64]**

(1a) Az (1) bekezdésben említett, az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitásra vonatkozó alapértelmezett értékek adatbázisainak és adatkészleteinek technikai minőség-ellenőrzése magában foglalja az elsődleges adatok felhasználásával bejelentett kibocsátások és az adatbázis használatával jelentett kibocsátások vagy alapértelmezett értékek egyenértékű reprezentatív felhasználási esetek tekintetében történő összehasonlítását. Azok az adatbázisok és alapértelmezett értékek, amelyek alapján az elsődleges adatszolgáltatáshoz képest alulbecsülik a kibocsátásokat, a technikai minőség-ellenőrzésen negatív értékelést kapnak. **[Mód. 65]**

(1b) A technikai minőség-ellenőrzésnek azt is biztosítania kell, hogy a harmadik felek által működtetett adatbázisok és adatkészletek megfeleljenek az 5. cikk (2a) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban részletezett szabályoknak. **[Mód. 66]**

(2) Csak azok az alapértelmezett kibocsátásintenzitási értékeket tartalmazó adatbázisok és adatkészletek használhatók fel a másodlagos adatok 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja szerinti használatának céljára, amelyek kedvező értékelésben részesültek az (1) bekezdésben említett technikai minőség-ellenőrzés keretében. ***A Bizottság közzéteszi és naprakészen tartja a az üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitásra vonatkozó alapértelmezett értékek harmadik felek által működtetett, kedvezően értékelt adatbázisait tartalmazó jegyzéket. A naprakész jegyzéket nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni egy erre a célra létrehozott weboldalon.*** **[Mód. 67]**

(3) A technikai minőség-ellenőrzést legkésőbb az ~~e rendelet alkalmazásának~~***(1) bekezdésben említett alkalmazás*** kezdőnapjától számított ~~24~~***12*** hónap elteltével kötelező elvégezni. A minőség-ellenőrzés kedvező eredményéről készült jegyzőkönyv két évig érvényes. **[Mód. 68]**

(4) A Bizottság a 17. cikk szerint végrehajtási jogi aktusokat fogad el, hogy az (1) bekezdésben említett technikai minőség-ellenőrzés elvégzésére vonatkozó szabályok és feltételek meghatározásával kiegészítse ezt a rendeletet.

(4a) Az (1) bekezdésben említett adatbázishoz nyilvános és a kkv-k számára díjmentes hozzáférést kell biztosítani az alapértelmezett kibocsátásintenzitási értékekbe történő betekintés vagy azok felhasználása céljából. **[Mód. 69]**

8. cikk

Az alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők központi uniós adatbázisa

(1) ***... [e rendelet hatálybelépésének napjától számított 12 hónappal]...-ig*** a Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítésével ***és figyelembe véve a releváns érdekelt felek és más ágazati uniós szervek szakértelmét*** létrehozza az alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők 5. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett központi uniós adatbázisát. **[Mód. 70]**

(1a) Az alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezők kidolgozásakor a Bizottság:

a) a 4. cikkben említett szabványban előírt helyalapú megközelítést („helyalapú megközelítés”) alkalmazza;

b) figyelembe veszi az (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban meghatározott üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezőket. **[Mód. 71]**

(1b) Amennyiben az árufuvarozás vagy személyszállítás által felhasznált villamos energia üvegházhatásúgáz-kibocsátása az EN ISO 14083:2023 szabvány szerinti helyalapú megközelítés és piaci alapú megközelítés alkalmazásával számszerűsíthető, a piaci alapú villamosenergia-szerkezetet jelenteni kell, feltéve, hogy teljesülnek az említett szabvány J. mellékletében meghatározott feltételek. **[Mód. 72]**

(1c) Ameddig a központi uniós adatbázis nem áll rendelkezésre, a szervezetek hivatkozhatnak más nemzeti adatbázisokra is, amelyeket a 13. cikk (8) bekezdése értelmében ellenőrzöttnek kell tekinteni, vagy amelyeket más hatályos uniós jogszabályok alapján ellenőriztek, feltéve, hogy ezek az adatok az e rendeletben előírt összesítési szinten állnak rendelkezésre. **[Mód. 73]**

(2) A Bizottság az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítségével ***legalább évente*** gondoskodik az (1) bekezdésben említett adatbázis fenntartásáról, naprakészen tartásáról ~~és~~***,*** folyamatos fejlesztéséről***, valamint megfelelő szintű biztonságáról***, figyelembe véve a technológia mindenkori állását a szállítási ágazatban, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámítására vonatkozó új módszertani megközelítéseket. ***Az alapértelmezett értékek bármilyen frissítéséről haladéktalanul értesíteni kell a nyilvánosságot. A frissítést követően az érintett szervezeteknek a rendelkezésre álló legfrissebb adatokat kell felhasználniuk az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó információik kiszámításához és közzétételéhez.*** **[Mód. 74]**

(3) Az (1) bekezdésben említett adatbázishoz ***könnyen elérhető,*** nyilvános és díjmentes hozzáférést kell biztosítani a közlekedési energiahordozókra vonatkozó alapértelmezett üvegházhatásúgáz-kibocsátási tényezőkbe történő betekintés vagy azok felhasználása céljából. **[Mód. 75]**

8a. cikk

A kis- és középvállalkozásoknak nyújtott kormányzási támogatás

(1) ... [e rendelet hatálybalépésének napjától számított 12 hónappal]-ig a Bizottság a 11. cikkel összhangban nyilvánosan hozzáférhető, felhasználóbarát és ingyenes egyszerűsített számítási eszközt dolgoz ki a kkv-k számára. Ezt az iránymutatásokat lépésről lépésre ismertető dokumentumoknak kell kísérniük, amelyek világosan kifejtik a számítási eszköz működését.

(2) A Bizottság nyomon követi annak kockázatát, hogy az e rendelet alapján alvállalkozóként eljáró kkv-k által közzétett adatokat az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat szervezők felhasználhatják tisztességtelen piaci gyakorlatok céljára.... [e rendelet hatálybalépésének napjától számított 2 évvel]-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentést adott esetben a kereskedelmi szempontból érzékeny adatok védelmét szolgáló intézkedéseket elrendelő jogalkotási javaslatnak kell kísérnie. **[Mód. 76]**

IV. FEJEZET

KIMENETI ADATOK ÉS ÁTLÁTHATÓSÁG

9. cikk

Árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó kimeneti adatok meghatározása

(1) A kimeneti adatokat az e rendelet 4–8. cikke szerinti referencia-módszertan és bemeneti adatok használatával kell meghatározni.

(2) A kimeneti adatok meghatározhatók számítási eszközökkel. A külső számítási eszközöknek meg kell felelniük a 11. cikkben előírt követelményeknek.

(3) A kimeneti adatoknak ~~legalább~~ az egyes árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokra vetített, szén-dioxid-egyenértékre (CO_2-egyenértékre) átszámított teljes tömeget, valamint az érintett árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás jellegétől függően legalább az egyik alábbi mérőszámot tartalmazniuk kell: **[Mód. 77]**

a) árufuvarozás esetében tonna-kilométerre vetített, CO_2-egyenértékre átszámított tömeg vagy azzal egyenértékű mértékegységek;

b) csomóponton áthaladó teheráru-forgalom esetében tonnára vetített, CO_2-egyenértékre átszámított tömeg vagy azzal egyenértékű mértékegységek;

c) személyszállítás esetében utaskilométerre vetített, CO_2-egyenértékre átszámított tömeg vagy azzal egyenértékű mértékegységek;

d) csomóponton áthaladó személyforgalom esetében utasra vetített, CO_2-egyenértékre átszámított tömeg vagy azzal egyenértékű mértékegységek.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikk szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a (3) bekezdésben említett kimeneti adatokra vonatkozó mérőszámok jegyzékének kiegészítése céljából.

10. cikk

Kommunikáció és átláthatóság

(1) Az érintett szervezetek egyértelmű és félreérthetetlen módon teszik közzé a kimeneti adatokat ***hacsak lehetséges, az árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás biztosítását vagy a szerződés megkötését megelőzően***. A kimeneti adatok közzétételekor az érintett szervezetek a közzétételt kísérő közleményben feltüntetik „Az ~~Európai Parlament és a Tanács~~ [hivatkozás e rendeletre] ~~rendelete~~***uniós rendelet*** szerint kiszámított, kitermeléstől a gépjárművekben való felhasználásig terjedő üvegházhatásúgáz-kibocsátás” mondatot az Európai Unió legalább egy hivatalos nyelvén, valamint lehetőség szerint annak a tagállamnak a hivatalos nyelvén, amelynek területén a szolgáltatást nyújtják. **[Mód. 78]**

(1a) Az érintett szervezetek a következő információk látható megjelenítése mellett dönthetnek:

a) adataik az éves ellenőrzés tárgyát képezik-e;

b) elsődleges adatokat használta-e fel, amely esetben meg kell adni az elsődleges adatokból származtatott változókat;

c) használták-e a 9. cikk (2a) bekezdésében meghatározott uniós számítási eszközt. **[Mód. 79]**

(2) Ha a kimeneti adatokat ~~adatközvetítő szerzi be és teszi közzé~~ külön megállapodás alapján ***adatközvetítő, különösen digitális navigációs és útvonaltervezési szolgáltatások teszik közzé***, akkor az (1) bekezdésben és a 9. cikk (3) bekezdésében foglalt szabályok alkalmazandók. A kimeneti adatok közzétételekor az adatközvetítő megjelöli ezen adatok forrását. **[Mód. 80]**

(2a) A digitális adatközvetítők számára az érintett szervezet vagy egyéb releváns jogi vagy természetes személy szolgáltatja az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó adatokat. Az említett digitális adatközvetítők által közzétett kimeneti adatok magukban foglalják a jól látható módon minden keresési eredményben feltüntetett információkat és alapértelmezett válogatási lehetőségként az először a leginkább környezetbarát opciót megjelenítő kibocsátási rangsorolást, valamint a különböző modális lehetőségek – köztük a magángépjárművek és adott esetben a kerékpáros opciók használatának – könnyű összehasonlítását. **[Mód. 81]**

(3) Ha az 5. cikk (1) bekezdése értelmében elsődleges adatokat használnak, az érintett szervezetek jogosultak ennek tényét közölni bármilyen harmadik féllel, feltéve, hogy az elsődleges adatok használata átesett a 12. és 13. cikk szerinti ellenőrzésen.

(4) Az érintett szervezeteknek képesnek kell lenniük a kimeneti adatok meghatározásának módját alátámasztó bizonyítékot előállítani. E bizonyítékot 4. cikk (1) bekezdésében említett referencia-módszerrel meghatározott követelmények szerint kell előállítani, továbbá:

a) a 12. és 13. cikk szerinti ellenőrző értékelés alapjául kell szolgálnia;

b) kérésre be kell mutatni az illetékes hatóságnak vagy – külön jogi vagy szerződéses megállapodás fennállása esetén – más harmadik félnek***, a 13. cikk (9) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott szabályokkal összhangban***; **[Mód. 82]**

c) az ellenőrzés 12. és 13. cikk szerinti elvégzése esetén tartalmaznia kell a 13. cikk (6) bekezdésében említett megfelelőségi igazolásra tett utalást és a megfelelőségi igazolást kiállító megfelelőségértékelő szervezet elérhetőségeit;

d) a kimeneti adatoknak a 9. cikk (2) bekezdésében említett külső számítási eszközzel történő meghatározása esetén meg kell jelölnie az adott számítási eszközt.

(5) ~~Az (5)~~***A (4)*** bekezdésben említett kimeneti adatokat és bizonyítékot az Unió legalább egy hivatalos nyelvén, egyértelmű és félreérthetetlen módon kell előállítani. ~~Lehetőség szerint~~***Összehangolt és egyszerű formában,*** internetes hivatkozás vagy QR-kód formájában vagy azzal egyenértékű módon kell őket rendelkezésre bocsátani***, lehetővé téve a kimeneti adatok és bizonyítékok interoperabilitását a különböző árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatók között***. **[Mód. 83]**

(6) A személyes adatokat az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([18]) megfelelően kell kezelni.

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

(7) A kimeneti adatok és ~~az (5)~~***a (4)*** bekezdésben említett bizonyíték címzettjének intézkedéseket kell tennie az e rendelettel összhangban kezelt és közölt releváns üzleti adatok titkosságának biztosítása érdekében, és gondoskodnia kell arról, hogy az ilyen adatok csak engedéllyel legyenek hozzáférhetők, kezelhetők és közzétehetők. **[Mód. 84]**

V. FEJEZET

KIEGÉSZÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

11. cikk

A számítási eszközök tanúsítása

(1) A 9. cikk (2) bekezdésében említett külső számítási eszközöket a 14. cikkben meghatározott megfelelőségértékelő szervezetnek kell tanúsítania.

(2) A számítási eszköz fejlesztőjének kérelmet kell benyújtania megfelelőségértékelő szervezethez, amely megvizsgálja, hogy a számítási eszköz megfelel-e a 4–9. cikkben megállapított követelményeknek. Ha az értékelés pozitív eredménnyel zárul, a megfelelőségértékelő szervezet tanúsítványt állít ki a számítási eszköz e rendeletnek való megfelelőségéről***, és meghatározza, hogy az eszköz támogatja-e az elsődleges adatokon alapuló számításokat***. Ha az értékelés eredménye negatív, a megfelelőségértékelő szervezet köteles megindokolni a negatív értékelést a kérelmezőnek. **[Mód. 85]**

(2a) A szervezeten belül az e rendelet hatály alá tartozó árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatás üvegházhatásúgáz-kibocsátásának kiszámításához használt számítási eszközöket szintén össze kell hangolni a 4. cikk (1) bekezdésében említett referencia-módszerben meghatározott követelményekkel. **[Mód. 86]**

(3) Az érintett megfelelőségértékelő szervezetnek naprakész jegyzéket kell vezetnie azokról a számítási eszközökről, amelyekről megfelelőségi tanúsítványt állított ki, illetve amelyek megfelelőségi tanúsítványát visszavonta vagy felfüggesztette. E jegyzéket a holnapján nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie, és az adott honlap címét haladéktalanul meg kell küldenie a Bizottságnak.

(4) A tanúsítvány érvényességi ideje két év.

(5) A Bizottság hivatalos honlapján közzéteszi az (1) és (2) bekezdés szerint tanúsított összes számítási eszköz ***könnyen hozzáférhető*** jegyzékét***, valamint a (3) bekezdésben említett weboldalakra mutató hivatkozást***. **[Mód. 87]**

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a 17. cikk szerint, hogy meghatározza a számítási eszközök ellenőrzésére és a kapcsolódó megfelelőségi tanúsítványra vonatkozó szabályokat, ideértve a tanúsítvány megújítására, felfüggesztésére és visszavonására vonatkozó szabályokat is.

VI. FEJEZET

AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚGÁZ-KIBOCSÁTÁSI ADATOK ÉS SZÁMÍTÁSI FOLYAMATOK ELLENŐRZÉSE

12. cikk

Az ellenőrzés hatálya

(1) A 9. cikkben említett kimeneti adatokat ellenőrzésnek kell alávetni annak megállapítása céljából, hogy megfelelnek-e az e rendelet 4–9. cikkében meghatározott követelményeknek. ***Az ellenőrzést legalább évente és a 13. cikk (9) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban kell elvégezni. Az ellenőrzést a megfelelőségértékelő szervezet, egy másik érintett szervezet vagy annak ügyfelei is kérhetik.*** **[Mód. 88]**

(2) Az (1) bekezdésben említett ***éves*** ellenőrzési követelmények a 2. cikk szerinti érintett szervezetekre vonatkoznak, a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ([19]) említett mikro-, kis- és középvállalkozások kivételével. A mikro-, kis- és középvállalkozások kérésükre áteshetnek az ellenőrzésen. **[Mód. 89]**

([19]) A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

13. cikk

Ellenőrzési tevékenységek és eljárás

(1) A 14. cikkben említett megfelelőségértékelő szervezet ellenőrzi az érintett szervezet által közzétett kimeneti adatok megbízhatóságát, hitelességét, szabályszerűségét és pontosságát. ***Az ellenőrzést legalább évente és a 13. cikk (9) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban kell elvégezni.*** **[Mód. 90]**

(2) Az ellenőrzést a 4–9. cikkében foglalt követelmények szerint és a 10. cikk (5) bekezdésében említett bizonyíték alapján kell elvégezni. Az ellenőrzés az alábbiakra terjed ki:

a) az alkalmazott számítási módszer;

b) a számításhoz használt bemeneti adatok forrása(i) ***és a felhasznált elsődleges adatok aránya***; **[Mód. 91]**

c) az elvégzett számítás helyessége;

d) az alkalmazott mérőszámok.

(2a) Az adatközvetítőket annak alapján kell ellenőrizni, hogy algoritmusaik megfelelően tartalmazzák-e és lehetővé teszik-e a megbízhatóan kiválasztott, kibocsátások szerinti információk megjelenítését, amit az algoritmusnak alapértelmezett opcióként kell tartalmaznia, valamint a 10. cikk (2a) bekezdésében említett, adatminőséggel kapcsolatos különböző szűrőket vagy kiemelt elemeket. **[Mód. 92]**

(3) Külső számítási eszközök használata esetén a megfelelőségértékelő szervezet figyelembe veszi a 11. cikkben említett megfelelőségi tanúsítványukat.

(3a) Amennyiben a szervezet saját számítási eszközeit használja a 9. cikk (1) bekezdésének első mondatában említett kimeneti adatokhoz, a megfelelőségértékelő szervezetnek értékelnie kell, hogy azok megfelelnek-e a 4. cikk (1) bekezdésében említett referencia-módszer követelményeinek. **[Mód. 93]**

(4) Amennyiben az ellenőrző értékelés helytelen számításokat vagy az e rendelet 4–9. cikkének való meg nem felelést tár fel, akkor a megfelelőségértékelő szervezet ~~kellő időben~~***haladéktalanul*** tájékoztatja erről az érintett szervezetet. Az adott szervezet ezt követően helyesbíti a számításokat, vagy orvosolja a meg nem feleléseket annak érdekében, hogy az ellenőrzési eljárás lezárható legyen. **[Mód. 94]**

(4a) Ha a szervezet a megfelelőségértékelő szervezet legalább két bejelentését követően megtagadja a számítások kijavítását vagy az e rendelet 4–9. cikkével kapcsolatos meg nem felelések orvoslását, az illetékes hatóság a megfelelőségértékelő szervezet kérésére szankcionálási eljárást kezdeményez a (9) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt részletes szabályokkal összhangban. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük, és adott esetben figyelembe vehetik többek között az érintett szervezet javát szolgáló, a meg nem felelésből származó vagy várhatóan keletkező gazdasági előnyöket. **[Mód. 95]**

(5) Az érintett szervezet ***30 napon belül*** minden olyan további információt közöl a megfelelőségértékelő szervezettel, amely lehetővé teszi számára az ellenőrzési eljárás lefolytatását. A megfelelőségértékelő szervezet az ellenőrzési eljárás során az adatok és a számítások megbízhatóságának megállapítására irányuló ellenőrzéseket végezhet***, a (9) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt részletes szabályokkal összhangban***. **[Mód. 96]**

(6) Az ellenőrzés lezárulta után a megfelelőségértékelő szervezet ~~adott esetben~~ megfelelőségi igazolást állít ki, amely megerősíti, hogy a kimeneti adatok megfelelnek az e rendeletben meghatározott vonatkozó követelményeknek***, és meghatározza, hogy a szervezet elsődleges adatokat használ-e***. **[Mód. 97]**

(7) Az érintett megfelelőségértékelő szervezetnek naprakész jegyzéket kell összeállítania és vezetnie azokról a szervezetekről, amelyek átestek az (1)–(6) bekezdés szerinti ***éves*** ellenőrzésen. A megfelelőségértékelő szervezet minden év március 31-ig megküldi ezt a jegyzéket a Bizottságnak. **[Mód. 98]**

(8) Amennyiben más uniós jogszabály különös szabályokat állapít meg a kimeneti adatok ellenőrzésére vonatkozóan, akkor azokat a szabályokat egyenértékűként kell kezelni azzal a feltétellel, hogy az ellenőrző értékelést e rendelettel összhangban kell kialakítani.

(9) A Bizottság ~~végrehajtási~~***felhatalmazáson alapuló*** jogi aktusokat fogad el a ~~17~~***16***. cikk szerint, hogy részletes szabályokat írjon elő a kimeneti ~~adatok és~~***dátum,*** a kapcsolódó megfelelőségi igazolás ***és a szankcionálási eljárások*** ellenőrzésére vonatkozóan. E szabályoknak tartalmazniuk kell a 10. cikk (5) bekezdésében említett bizonyítékra és a 10. cikk (4) bekezdésében említettek szerint az elsődleges adatok felhasználásához kapcsolódó közlési jogokra vonatkozó rendelkezéseket. **[Mód. 99]**

VII. FEJEZET

AKKREDITÁLÁS

14. cikk

Megfelelőségértékelő szervezetek

(1) Megfelelőségértékelő szervezeteket kell akkreditálni a 11., 12. és 13. cikkben említett ellenőrzési vagy tanúsítási tevékenységek elvégzésére.

(2) A megfelelőségértékelő ***bármely*** szervezetnek függetlennek kell lennie a 11., 12. és 13. cikkben említett ellenőrzési vagy tanúsítási tevékenységeket igénylő szervezettől. **[Mód. 100]**

(3) A megfelelőségértékelő szervezet, annak felső vezetése, valamint az ellenőrzési feladatokért felelős személyzete nem végezhet olyan tevékenységet, amely veszélyeztetné döntéshozói függetlenségét vagy feddhetetlenségét az ellenőrzési vagy tanúsítási tevékenységek kapcsán.

(4) A megfelelőségértékelő szervezet és személyzete az ellenőrzési vagy tanúsítási tevékenységeket az adott területtel kapcsolatos legmagasabb szintű szakmai feddhetetlenséggel és a szükséges szaktudással végzi el, és független minden olyan, különösen az ilyen tevékenységek eredményeiben érdekelt személyektől vagy személyek csoportjaitól eredő – főként pénzügyi – nyomásgyakorlástól és ösztönzéstől, amely befolyásolhatná döntését vagy ellenőrzési tevékenységei eredményét.

(5) A megfelelőségértékelő szervezetnek rendelkeznie kell az akkreditált ellenőrzési vagy tanúsítási tevékenységek elvégzéséhez szükséges szakértelemmel, felszereléssel és infrastruktúrával.

(6) A megfelelőségértékelő szervezet személyzete betartja a szakmai titoktartás követelményeit minden olyan információ tekintetében, amely az ellenőrzési és tanúsítási feladatainak ellátása során a tudomására jut.

(7) Ha a megfelelőségértékelő szervezet az ellenőrzéshez vagy tanúsításhoz kapcsolódó egyes feladatokat alvállalkozásba ad, vagy azok elvégzéséhez leányvállalatot vesz igénybe, annak letelepedési helyétől függetlenül teljes felelősséget vállal az alvállalkozó vagy leányvállalat által végzett feladatokért, többek között azáltal, hogy értékeli és figyelemmel kíséri az alvállalkozó vagy a leányvállalat képesítését és az általa végzett munkát.

15. cikk

Akkreditációs eljárások

(1) A 14. cikk (1) bekezdésében említett megfelelőségértékelő szervezeteket nemzeti akkreditáló testület akkreditálja a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. fejezetének megfelelően.

(2) Minden tagállam kijelöl egy hatóságot, amely naprakész jegyzéket vezet az akkreditált megfelelőségértékelő szervezetekről. E kijelölt nemzeti hatóságoknak az említett jegyzéket egy hivatalos kormányzati honlapon nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük.

(3) A nemzeti akkreditáló testület minden év március 31-ig benyújtja Bizottsághoz az akkreditált megfelelőségértékelő szervezetek jegyzékét az összes vonatkozó elérhetőséggel együtt.

(4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 16. cikk szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, hogy a megfelelőségértékelő szervezetek akkreditálására vonatkozó további módszerek és kritériumok meghatározása révén kiegészítse ezt a rendeletet.

VIII. FEJEZET

FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ ÉS VÉGREHAJTÁSI HATÁSKÖRÖK

16. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 4. cikk (4) bekezdésében, a 4. cikk (5) bekezdésében, a ***4. cikk (6) bekezdésében, az 5. cikk (2a) bekezdésében, a*** 9. cikk (4) ***bekezdésében, a 13. cikk (9)*** bekezdésében és a 15. cikk (4) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól **...** [Kiadóhivatal: kérjük beilleszteni a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napja]-tól/-től kezdődő hatállyal. **[Mód. 101]**

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja ~~a~~***az*** 4. cikk (4) bekezdésében, a 4. cikk (5) bekezdésében, a ***4. cikk (6) bekezdésében, az 5. cikk (2a) bekezdésében, a*** 9. cikk (4) ***bekezdésében, a 13. cikk (9)*** bekezdésében és a 15. cikk (4) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét. **[Mód. 102]**

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 4. cikk (4) bekezdése, a 4. cikk (5) bekezdése, a ***4. cikk (6) bekezdése, az 5. cikk (2a) bekezdése, a*** 9. cikk (4) ***bekezdése, a 13. cikk (9)*** bekezdése és a 15. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik. **[Mód. 103]**

17. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

IX. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. cikk

Jelentés és felülvizsgálat

A Bizottság az e rendelet által kitűzött célok tükrében elvégzi e rendelet értékelését, és **...** [Kiadóhivatal: kérjük a dátum beillesztését: e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított ~~5 év~~***36 hónappal***]-ig jelentést nyújt be a főbb megállapításokról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Az (1) bekezdésben említett jelentésnek ki kell terjednie a következőkre:

a) az érintett szervezetekre gyakorolt hatások értékelése az e rendelet végrehajtása miatt keletkezett bürokratikus terhek tekintetében;

b) e rendelet végrehajtása és alkalmazása hatásainak értékelése az alvállalkozásba adott műveletek fényében;

c) a hatások értékelése a tagállamok által az 5. cikk (1b) bekezdésének megfelelően bevezetett nemzeti közigazgatási, pénzügyi vagy működési ösztönzők tekintetében;

d) az üvegházhatásúgáz-kibocsátás számszerűsítésére és közzétételére vonatkozó kötelező követelmény hatásainak értékelése e rendeletnek az árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat szervező és nyújtó valamennyi szervezetre alkalmazandó szabályaival összhangban. **[Mód. 104]**

19. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

(1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet **...** [Kiadóhivatal: kérjük a dátum beillesztését: e rendelet hatálybalépésének napjától számított ~~42~~**24** hónap]-tól/-től alkalmazandó. **[Mód. 105]**

(3) Mindazonáltal a 4. cikk (4) bekezdése, a 4. cikk (5) bekezdése, a 4. cikk (6) bekezdése, a ***6. cikk (1) bekezdése, a*** 7. cikk (4) ***bekezdése, a 8. cikk (1)*** bekezdése, a 9. cikk (4) bekezdése, a 11. cikk (6) bekezdése, a 13. cikk (9) bekezdése és a 15. cikk (4) bekezdése e rendelet hatálybalépésétől alkalmazandó. **[Mód. 106]**

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt...

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*